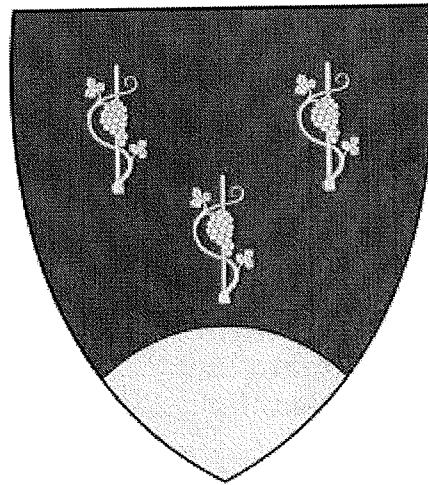

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lakhegy Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	57
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	58
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
1. A HEP IT részletei.....	59
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	59
Jövőképünk.....	60
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)	61
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
3.1 A megvalósítás előkészítése	67
3.2 A megvalósítás folyamata	67
3.3 Monitoring és visszacsatolás	69
3.4 Nyilvánosság	69
3.6 Érvényesülés, módosítás	71
4. Elfogadás módja és dátuma.....	72

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Lakhegy Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A falu Zalaegerszegtől északra, Zala és Vas megye határán a Sárvíz patak völgyét nyugatról kísérő dombvonulat tetején fekszik, szőlők és gyümölcsösök által övezve. A mai Lakhegy két hajdani település, Lak és Hegyfalva nevét őrzi. A település nevét - bár területe az őskortól kezdődően lakott - 1334-ben említik először írott forrásaink. A középkorban a Gersei Pethő, a Gősfalvi Gős, a Hidvégi és az Egervári családok majd a XVIII. századtól a Széchenyiek birtoka.

Déneslak községhez tartozott, annak szőlőhegye volt (innen a neve is), de 1949-ben Déneslak Lakhegygel együtt beolvadt Egervárba. Lakhegy 1991. április 1-jével alakult önálló községgé.

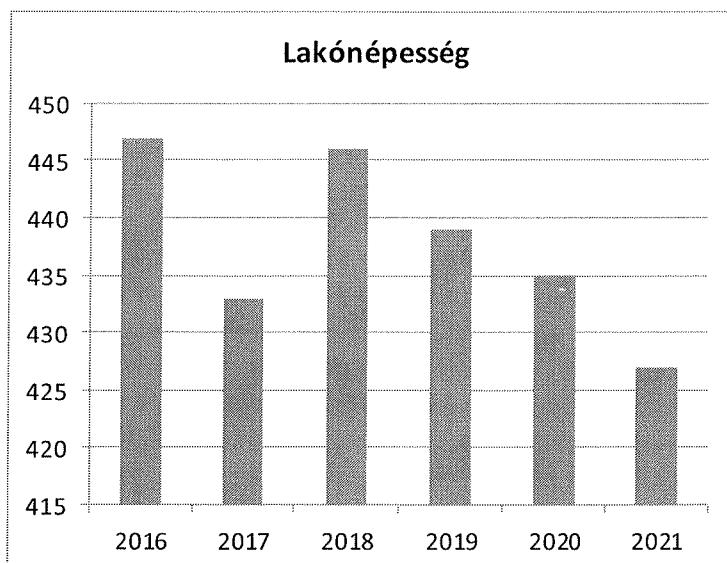
A falu lakóinak 90%-a évszázadokon keresztül a mezőgazdasági termelésből élt. Bár napjainkra a mezőgazdasági termelés jelentősen megváltozott, de a két ősi ág, a szőlő és a gyümölcsstermesztés mindmáig meghatározó maradt. A környék természeti szépségei kitűnő lehetőséget kínálnak a pihenésre, kikapcsolódásra².

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	447	bázis év
2017	433	96,87%
2018	446	103,00%
2019	439	98,43%
2020	435	99,09%
2021	427	98,16%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

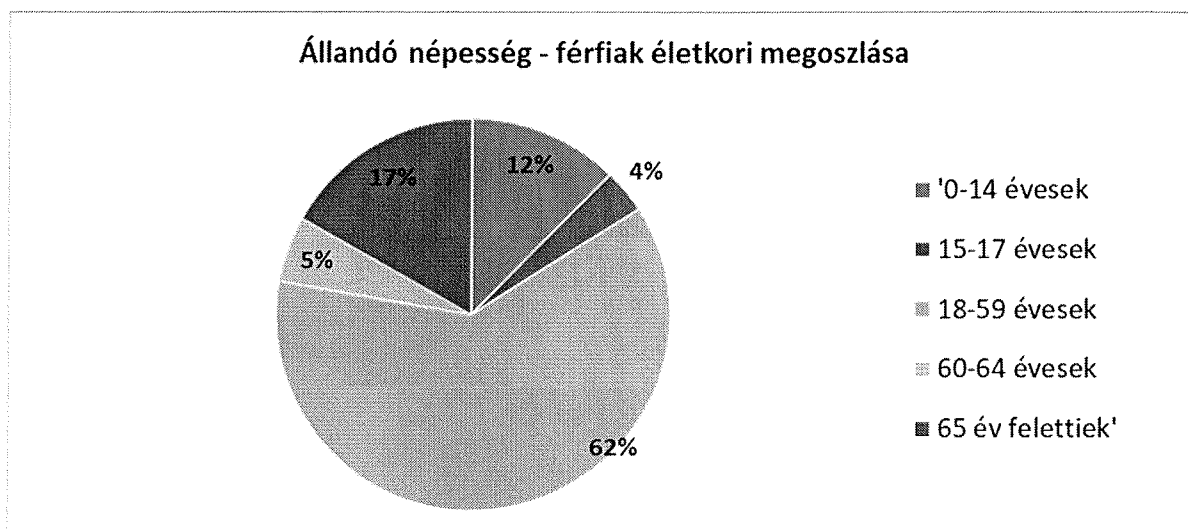
² Lakhegy község honlapja

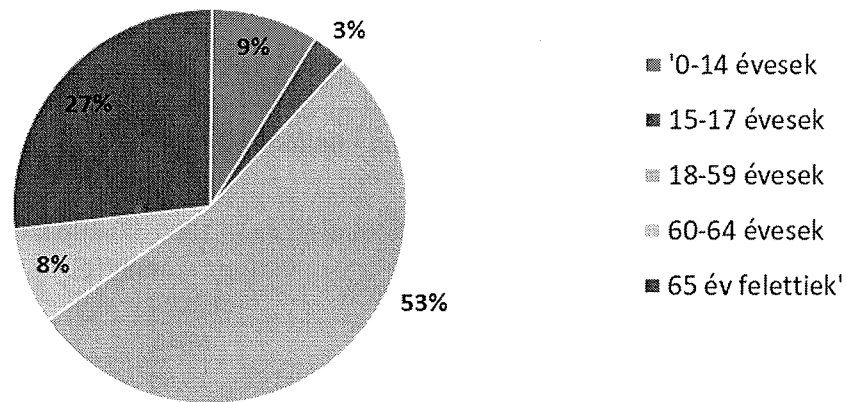
Lakóhegy község lakónépesség száma 2016 és 2018 években mutatott növekedést, a létszám 2021-ben volt a legkevesebb. 2019. évben az állandó népesség az alábbi táblázatban foglaltak szerint oszlott meg a férfiak és nők, valamint a korcsoportok arányában.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	220	238	458	48,03%	51,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			15	3,28%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	27	21	48	5,90%	4,59%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	7	15	1,75%	1,53%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	136	127	263	29,69%	27,73%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	12	19	31	2,62%	4,15%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	37	64	101	8,08%	13,97%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

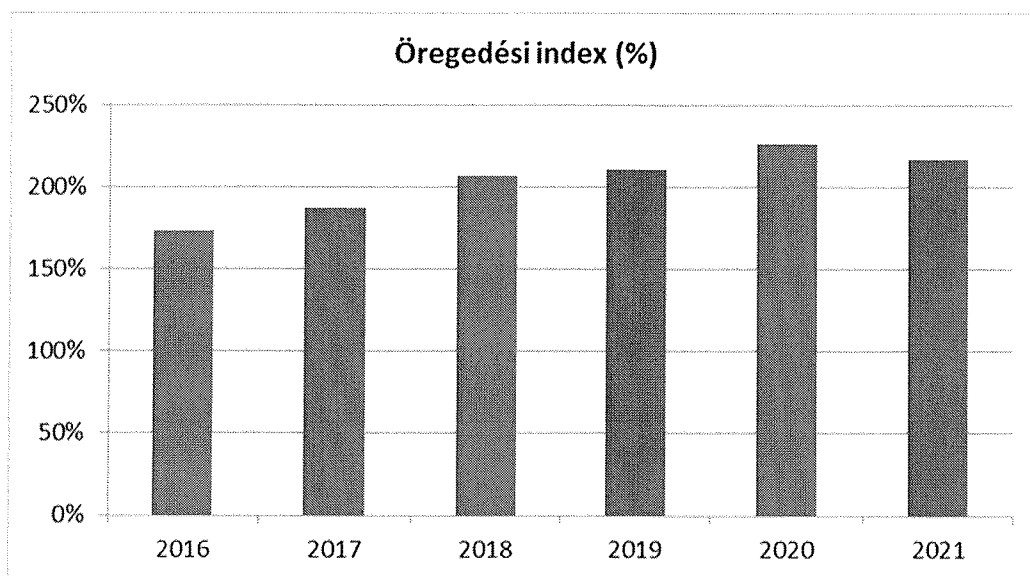

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	90	52	173,08%
2017	90	48	187,50%
2018	95	46	206,52%
2019	101	48	210,42%
2020	104	46	226,09%
2021	102	47	217,02%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi adatok jól tükrözik, hogy Lakhegyen a 65 év feletti állandó lakosok száma 2016-tól 2020-ig növekedett, majd 2021-ben néhány százalékkal csökkent.

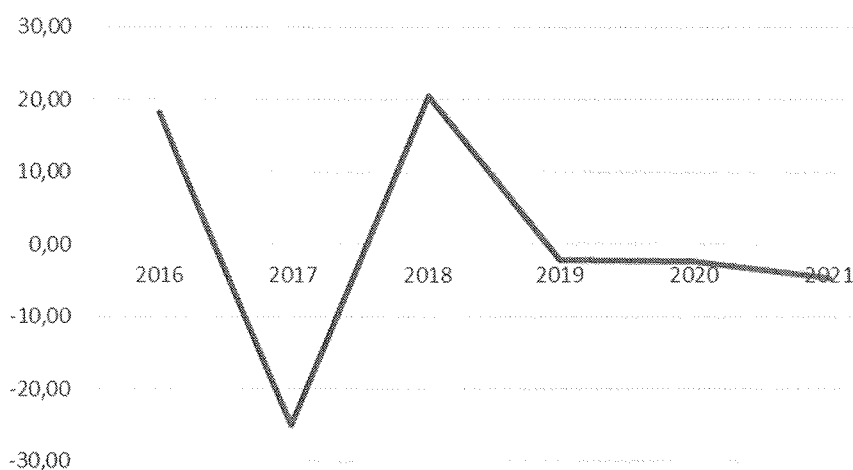
Lakhegy Zalaegerszegtől 14 km távolságra fekszik. A településen helybeli foglalkoztatás lehetősége – az önkormányzaton kívül - nagyon kevés.

2016-os és 2018-as évek kivételével a településről több volt az elköltözöttek száma, mint a beköltözőké.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	18,16
2017	-25,00
2018	20,48
2019	-2,26
2020	-2,29
2021	-4,64

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

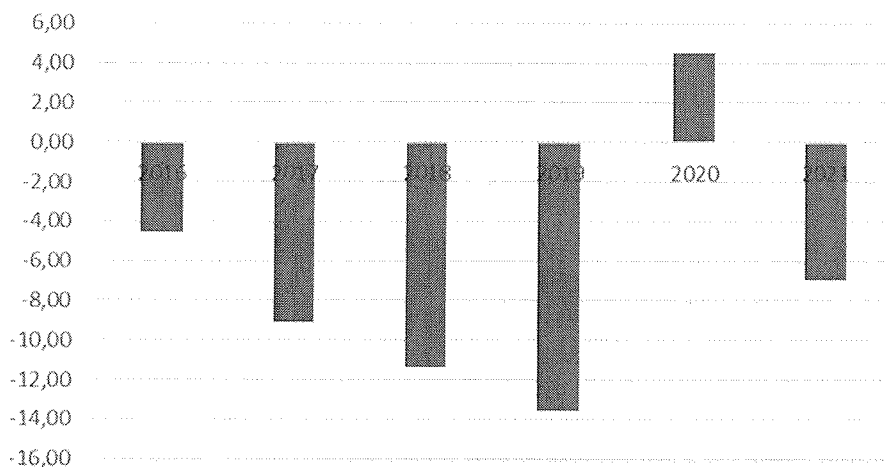
Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-4,54
2017	-9,09
2018	-11,38
2019	-13,56
2020	4,58
2021	-6,96

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)

A születések száma nagyon kevés, elmarad a halálozások számától. A képviselőtestület a települési támogatásról, gyermekvédelmi ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 2/2015.(II.25.) számú önkormányzati rendeletével bevezette a születési támogatást, amellyel anyagi támogatást nyújt a gyermeket vállalók részére.

A támogatással minden, Lakhegyen állandó lakóhellyel rendelkező újszülött számára a szülők kérelmére 130.000,-Ft összegű egyszeri támogatást állapít meg.

A támogatás bevezetésének célja gyermeket vállaló családok támogatása volt, ennek ellenére az élve születések száma jelentősen elmarad a halálozások számához képest.

Értékeink, küldetésünk

Lakhegy község Önkormányzata 1993.évtől jól működő, és kisgyermek számára a nyugodt légkörben, kiváló szakmai színvonalon működő óvodát tart fenn. A környező településekről is érkeznek az intézménybe óvodás korú gyermekek. Az óvoda működtetése évről-évre nagyobb anyagi forrást igényel az önkormányzattól, de minden évben bevállalták a költségeket, hogy a helyi lakosok és gyermekeik részére a településen biztosítva legyen az óvodai ellátáshoz jutás. Így a kisgyermek napi utazási ideje lerövidül.

Az általános iskolás és középiskolás korú gyermekek vonatkozásában a csellengés, az iskolakerülés jelentett feladatot a családok, a Családsegítő-és gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Hivatal részére. A jogszabály változás eredményeképpen az iskolakerülési órák száma nullára csökkent az elmúlt években.

Az alacsony jövedelmi helyzetű, szociálisan rászorult gyermekek részére kérelemre, rendszeres gyermekvédelmi támogatást állapíthat meg a jegyző és a saját költségvetése terhére rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosíthat az önkormányzat.

Az általános, közép-és felsőfokú tanulmányokat folytatók számára az önkormányzat a települési támogatásról, gyermekvédelmi ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 2/2015.(II.25.) számú önkormányzati rendelete alapján óvoda- és iskolakezdési támogatást nyújthat, melynek összege 2022. évben 15.000.-Ft/gyermek volt. A felsőfokú oktatásban résztvevőknek ezen felül a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszeren keresztül nyújt további támogatást.

Ez a pénzügyi ellátás közvetlenül a szülők, nagykorú tanulók részére kerül kifizetésre, az összegről minden évben a képviselőtestület dönt.

Az egyre öregedő lakosság, az időskorúak ellátásához Lakhegy a TÁMASZ Alapszolgáltatási Intézmény által látja el a házi gondozás, házi segítségnyújtás feladatait. A 2013.január 1-től bevezetett térítési díj miatt az ellátottak száma nem növekedett, de a lakosság előregedése miatt ezen feladat ellátása nélkülözhetetlen.

A térítési díj bevezetését követően az ellátottak száma csökkent. A házi gondozónő jelenleg napi 1 órában látja el az ápolási feladatokat. A lakosság öregedése miatt – a feladat színvonalas ellátásához - egyre nagyobb szükség volna a házi gondozásra és a házi segítségnyújtásra.

Lakhegy községben jelenleg 2 gondozottja van a házi gondozónak.

A településen fogyatékkal élő személyek részére biztosított a községben a közintézmények akadálymentes megközelíthetősége (óvoda, kultúrház).

Az állam által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatásukhoz, ellátásukhoz szükséges információkat az önkormányzat a hirdetőtáblákon, illetve helyi kábeltvé rendszeren keresztül teszi közzé, valamint az önkormányzat hivatalában személyesen is tájékozódhatnak az érintettek.

Lakhegy községben roma és nemzetiségi származású lakos nem él, ezen célcsoportra vonatkozóan nincs adat a település vonatkozásában.

A lakónépesség ismertetése során már megállapításra került, hogy a lakosság összetételében jelentős a nők aránya.

A nők esetében a GYED-ről, GYES-ről munkahelyre történő visszatérése, illetve az aluliskolázottság jelent problémát. További hátrány a női munkavállalásban a kisgyermekesek száma. Helyben munkavállalási lehetőség a gyümölcsstermesztő gazdaságokban, idény jelleggel van lehetőség.

Magyar Falu Program keretében nyertes pályázataink:

- **Kedvezményezett neve:** Lakhegy Község Önkormányzata

Magyar Falu Program – **Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztése (MFP-ÖTIF/2021)**

Projekt címe (azonosító száma): Lakhegyen temetői infrastruktúra fejlesztése

Szerződött támogatás összege: 2.823.293,- Ft

Támogatás mértéke: 100%

A projekt tartalmának rövid bemutatása: Lakhegy község önkormányzata gondoskodik a köztemető fenntartásáról. A pályázati támogatásból 12 db egy férőhelyes, valamint 4 db kettő férőhelyes urnafülke kerül kialakításra.

A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2022.06.30.

- **Kedvezményezett neve:** Lakhegy Község Önkormányzata

Magyar Falu Program – **Kommunális eszköz beszerzése (MFP-KOEB/2021.)**

Projekt címe (azonosító száma): Kommunális eszköz beszerzése Lakhegyen

Szerződött támogatás összege: 15.000.000,- Ft

Támogatás mértéke: 100%

A projekt tartalmának rövid bemutatása: A projekt keretében Lakhegy Község Önkormányzata a tulajdonában lévő belterületi utak, az ahhoz tartozó árkok, közparkok, zöldterületek, járdák karbantartásához, gondozásához, fenntartásához 1 db fűthető fülkés traktor beszerzésére kerül sor.

A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2022.04.30.

- **Kedvezményezett neve:** Lakhegy Község Önkormányzata

Magyar Falu Program – **Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése – (MFP-OJKJF/2021.)**

Projekt címe (azonosító száma): Lakhegy Erdőszéli Óvoda játszóudvarának fejlesztése

Szerződött támogatás összege: 3.095.719,- Ft

Támogatás mértéke: 100%

A projekt tartalmának rövid bemutatása: Lakhegy belterület 255/2 hrsz. alatt lévő Erdőszéli Óvoda udvarán már korábban szülői támogatással kialakításra került egy játszóudvar, melyet Lakhegy Község Önkormányzata a Magyar Falu Program „**Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése**” alprogramja keretében árnyékoló napvitorla felszerelésével, ivókút és párákapu biztosításával, pihenőhelyek illetve a játékok tárolására alkalmas helyiség kialakításával, hulladékgyűjtő elhelyezésével valamint az intézmény nyugati és déli telekhatárán a kerítés cseréjével szeretne komfortosabbá tenni. Így a pályázat keretében a mai kor elvárásának megfelelő intézményudvart alakítunk ki, melyen a kisgyermekek önfeledten és biztonságban játszhatnak.

A projekt legkésőbbi befejezési dátuma: 2022.07.31.

- **Zártkerti pályázat** – Herman Ottó Intézet (ZP-1-2021 kódszám)

támogatás összege: 19.554.887,-Ft.

878 hrsz. zártkerti út felújítása, kőkereszt felújítása, tereprendezés a 651/1 hrsz. földrészleten

- **BM pályázat** (önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása):

Lakhegy, Petőfi út 168. hrsz-ú út és járda felújítása

A támogatás összege: 13.958.826,-Ft.

- **„Kistelepülési önkormányzati rendezvények támogatása” (ikt.sz.: K-SZ-0720/000461/2021 pályázatunk módosítása**

A támogatás összege: 1.000.000,-Ft.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lakhegy Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

Településfejlesztési célok:

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak:

- A kultúrház, és a könyvtár informatikai fejlesztése, valamint a tanulók számára az újabb Online oktatás bevezetése miatt az infokommunikációs esélyegyenlőség fejlesztésének megteremtése, legalább 5 db korszerű számítógép beszerzése.
- Lakhegy, Petőfi út 168. hrsz-ú út és járda felújításának folytatása az utca teljes hosszában.
- A Tűzoltószertár felújítása a 133 éves Önkéntes Tűzoltó Egyesület eszközei, felszerelési számára.
- Falugondnoki busz cseréje, illetve a tárolásához szükséges garázs építése.
- A megromlott közbiztonság miatt térfigyelő kamera rendszer kiépítése a község lakosainak biztonságáért.
- A 2020.évben a COVID-19 járványügyi vészhelyzet miatt az oktatásban bevezetett digitális távoktatásban való részvételhez szükséges hozzáférést biztosítani azon gyermekek számára, akik nem rendelkeznek Internet hozzáféréssel vagy a digitális oktatásban való sikeres részvételhez szükséges digitális eszközökkel (pl. települési Könyvtár, Községi ház együttműködve az Egervári László Általános Iskolával stb.).
- Nappali programok szervezése az idősebb, magányos, korosztály részére: egészségmegőrzés, egészséges életmód tanácsadások, előadások szervezése.
- Helyi közszolgáltatások javítása, nappali idősgondozás fejlesztése, idősellátás, nappali ellátás biztosításának megszervezése, pályázati forrás esetén.
- Fogyatékkal élők helyzetének javítása: lehetőséget biztosítani az ételintoleranciában szenvedőknek rendszeres megfelelő étkezésre.

- Informatikai akadálymentesítés minden korosztály és csoport részére, képzésekkel és eszközök biztosításával.
- Egészségmegőrzés, egészséges környezet megteremtése, helyi infrastruktúra elérésének javítása, kerékpárút létesítése és összeköttetés Zalaegerszeg és a Vasi Hegyhát kerékpárút hálózattal.
- További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
- Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan